

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiaē, 1697

Cap. XXXI. Peritus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

II.

Perjurium absque dolo regulariter non committitur, *cap. in dolo* 1. 22. q. 2. l. qui iurasse 26. de *iurejur.* ubi Castr. Bald. in l. observare. §. proficisci de offic. Procons. & in l. fin. ubi Paul. Castr. qui satisd. cog. Alex. consil. 92. Peripetis. n. 13. vol. 1. Pantfchman. 1. pract. q. 10. n. 136. ita dolus ex eo arguitur, quando quis venit contra futuram prohibitionem ne dum factam, c. constitutio 19. de rescript. vel quando promissa non servat, Cravett. consil. 6. num. 66. quod enim illicitum fit, eo ipso fraudulenter & dolo malo factum esse praesumitur, l. si non convicii 5. C. de injur. adeo ut à perjurio nec error juris excuset, l. 2. Cod. de in ius vocand. nec fatua causa aliquem liberet, Jason. in l. videamus. n. 9. de in litem iurando.

III.

Quicquid excusat à mora, id etiam excusat à perjurio, Bartol. in l. continuus. §. illud. ff. de V. O. Barthol. Veronens. de serv. urb. praed. sub rub. de cloac. Franc. Rip. de priv. causa pef. n. 6. Pantfchm. p. 1. q. 10. n. 119.

IV.

Pejerare velle in perniciem propriae salutis nemo creditur, l. fin. Cod. ad Leg. Jul. rep. l. 2. C. de reb. cred. cap. sancimus 1. q. 7. ibique gloss. esset enim contra praeceptum decalogi, non pejerabis neque pollues nomen DEI tui, *Levit. cap. 19. & Matth. 5.* quo pertinet exemplum Susannae, quae potius sine delicto voluit incidere in manus illorum testium falsorum, quam in conspectu DOMINI peccare, *Dan. cap. 13.* Luc. de Penn. in l. nec ipsi. col. 1. Cod. de incol. lib. 10. Octav. Cacheran. decif. Pedemont. 66. num. 14. vid. & Alciat. de praesumpt. reg. 3. praef. 1. n. 1. Gabr. libr. 7. concl. 2. n. 2. Farin. 1. consil. crim. 56. n. 33.

V.

Perjurium grande & atrox est delictum. Carpov. Defin. Consil. Lib. 3. Defin. 80. n. 8. 9. & species Criminis laesae Majestatis divinae, quae Jure Romano quidem impunis erat, hodie tamen omnino est punienda: sed probe distingvendum inter perjuria temeraria, deliberata & inconsiderata. Carpz. Pr. Crim. P. 1. §. 46.

VI.

Pejerare peccatum est, non jurare, c. non est 2. & seq. 22. q. 1. perjurium enim grande scelus est. cap. ult. 22. q. 1. cum tale sit juramentum, quod tres comites, nempe veritatem, justitiam & iudicium non habet, cap. animadvertendum 2. 22. q. 2. atque sic qui aliter facturus est, quam promittit, pejerare dicitur, cap. in dolo 1. 22. q. 2. Unde etiam perjurium, qui scientes id committunt, non modo infames efficit, c. quicumque 18. 6. q. 1. cap. si quis convictus 7. 22. q. 5. verum etiam à dignitate, officio & beneficio repellit, cap. venerabilem 34. extr. de Elect. cap. pervenit 2. extr. de fidejuss. qua ratione videmus, nec perjuros ad sacros ordines admitti, cap. infames 17. 6. q. 1. sed ab Ecclesia removeri, cum Ecclesiam regere non possint, cap. querelam 10. extr. de iurejur. hinc & in civilibus nec accusatores cap. constitutus 9. 3. q. 5. nec testes cap. si quis convictus 7. cap. parvuli 14. 22. q. 5. d. cap. quicumque 19. 6.

q. 1. cap. accusatus 8. §. licet de heret. in 6. esse posse, & à defendendo plane repelli, c. dilecti 8. extr. de Exco. sed perpetuum silentium eis imponi, cap. ult. de iurejur. nec plane eis credendum esse, c. sicut 9. extr. de testib.

VII.

Pejerare melius est, quam servare illicitum juramentum, cap. addione 18. 22. q. 4. cap. unusquisque 8. 22. q. 4. cap. 1. distinct. 13. hoc enim excusat vel necessitas, cap. querelam 10. extr. de iurejur. impossibilitas, cap. brevi 17. extr. eod. paupertas & difficultas, Anton. Hering. de fidejussor. cap. 19. n. 113. Andr. Koll. exercit. 12. n. 66. arg. l. cum quidam 17. §. si pupillo 3. ff. de usur.

VIII.

Perjuriis viam nemo aperire debet, cap. per extr. de hic, quae vi. c. Clericos 3. de cohab. Cleric. l. 1. C. si adversus vendit. latè Menoch. de A. l. 2. casu. 192. incipit. Clamant. Alex. consil. 59. lib. 4. Pantfchm. 1. q. pr. 10. num. 34. Hinc ita concipienda formulæ cautionum & clausulae, ne accideret, ut quis vel invitatus pejerare cogatur, l. §. 5. qui satisd. cog.

Limita: Legati salvo Jure Divino & Gentium muneribus tentare possunt etiam juratum aliorum ministroz fidem, & expiscari, qui in suum principem inique machinantur. Perez, C. de Legat. n. 9.

IX.

Qui semel perjurus est, ab eo amplius non exigi juramentum, aut ad jusjurandum admitti debet, cap. cum 10. extr. de Major. & obed. c. literas 14. extr. de praesumpt. c. 1. extr. de purgas. Canon. perdit enim omnem facultatem probandi per juramentum, cap. parvuli 14. 22. q. 5. ibidem gloss. verb. causa. Gall. 2. obf. 48. n. 32. Regl. Jur. Canon. p. 822.

X.

Pejeranti gravior infligitur poena, quam contententi, c. si quis convictus 7. 22. q. 5.

XI.

Pejerare non dicitur, qui principali auctoritate juramentum aliquo casu deserit, l. fin. ff. ad Municip. l. fin. C. de non num. pecun. l. fin. ff. qui satisd. cog. Lud. Rom. consil. 429. n. 4.

XII.

Perjurus non dicitur, qui non venit contra interpretationem legitimam, l. fin. C. de non num. pecun. Joh. ab Imol. in c. contingat. n. 39. extr. de iurejur. Pantfchm. 1. quest. pract. 10. n. 137. sed is demum, qui contra jus jurat, cap. ad nostram 26. extr. de iurejur.

CAP. XXXI.

Peritus.

Axioma I.

Peritis in arte standum est, cap. proposuisti 4. ibiq. copiose Felin. extr. de probat. l. semel. 6. C. de re milit. Bart. in l. fin. prope fin. ff. de sicar. Alex. consil. 12. col. pen. vers. & bene facit, consil. 35. col. pen.

pen. in fin. conf. 141. col. pen. vers. Et per hoc vide-
tur. vol. 1. & consil. 148. vol. 2. Aegid. Boss. in rr.
de delict. num. 7. Carpz. P. 1. q. crim. 26. num. 24.
Exemplum habes in Medico, qui super alicujus
infirmirate, vel ex vulnere cicatrice remanura,
vel super vulneris qualitate, an sit mortale, nec
ne, testatus fuerit, ejus dicto standum erit, per ea,
quæ refert Placa lib. 1. delict. r. 13. n. 6. vid. & Al-
beric. in proem. ff. n. 13. in tr. statut. 8. p. 2. q. 36.
cujus tamen relationem nihil operari, nisi prius
præcedat diligens judicis inquisitio, ex Bart. in d.
l. semel. n. 1. & Angel. ibid. refert Laur. Tennin.
in tr. Cautel. 188. n. 5.

II.

Pericia delinquentis minuit pœnam, modò
princeps consentiat, quem judex consulere de-
bet. Carpz. Pract. Crim. P. 3. q. 149. n. 64. 68.

CAP. XXXII.
Permissum.

Axioma I.

Ille permissa intelligantur, quæ & permissa
distant, l. item eorum 6. §. quod si actor. 3. ff. quod
cujusque univers. l. sancimus 27. C. de testament.
Atum. ex ec. 7. q. 9.

II.

PERMISSA esse censentur omnia, quæ
non sunt prohibita, (l. ab ea parte 5. ff. de
prob. gloss. in l. nec non in verb. prohibeant,
vers. item nota hic, quod omnia. ff. ex quib.
caus. maj. Salic. in l. 2. Inertia oppositione.
de prob. & Alber. in d. l. ab ea parte. vers.
si verò considero. Pacian. 1. consil. 34. num. 7.
Carpzov. P. 1. jurispr. Forens. Constit. 16.
Defin. 53. n. 3. per l. 43. §. 1. ff. de procur. &
l. quantum 13. ff. de testib.) Oldr. consil. 228.
Quod fratres in pr. Petr. de Anchar. con-
sil. 243. Christianissime. in or. Alex. consil. 57.
n. 2. lib. 1. Bellon. consil. 53. n. 1. quos re-
fert Card. Tusch. pract. concl. tom. 6. lit. P.
concl. 298. n. 1. Illud enim, quod non re-
peritur à lege prohibitum, non debet su-
perstitiosis prætensionibus præsumi pro-
hibitum, Surd. consil. 173. num. 72. & con-
sil. 222. n. 5. quia in absolutè permissoriis,
quod non reperitur jure prohibitum,
censetur permissum, cap. 2. de transaction.
l. mutus. 43. §. 1. de procurat. Wesemb. in
parat. de pact. num. 5. Calderin. consil. 52.
An si dati sunt. in princ. aliàs 6. de Elect.
(Et quod lege permissum est, reprehensionem
nullam meretur, l. Gracchus 4. C. ad Leg. Jul. de adult. l. ult. ff. ubi Bart.
quod quisque Juris statuerit. Bocerius de
feudi invest. cap. 3. num. 83. ita pejerasse
non videtur, qui ex concessa causâ jusju-
randum deserit, l. ult. ff. qui satisfac. co-
gantur. Permitti tamen quandoque ali-
qua, quæ non laudantur, ut donationes

meretricibus factæ, patet ex l. 5. de donat.
His ergò permissionibus & juribus per-
missivis non est abutendum. §. sed neque
beres 10. Institut. de testam. alias enim in
permissis illicita sectantes, privilegia &
indulta amittere possunt. l. Judeos 10. in
fin. ibig. Barbol. n. 2. C. Judeis. vid. Arnif.
lib. 2. de jur. Majest. c. 1. n. 4. p. 21. & 219.
cum sæpe permittantur quædam in con-
sequentiam, quæ non permittentur
per se.)

III.

PERMISSUM ad tempus, post illud
censetur prohibitum, l. si unus 27. §. 1. ubi
Bald. ff. de pactis. l. epistola 52. §. fin. ubi
Castr. ff. eod. tit. l. Imperator 8. ff. de postu-
lando. l. cum pater 77. §. 2. filia 10. ubi Bart.
ff. de leg. 2. l. statu liberum 11. §. Stichum 1.
& l. Titia cum testamento 34. §. ult. ff. eod.
tit. l. pater filium 38. §. fundum 3. ff. de
legat. 3. l. 2. C. de jure emphyt. cap. ult. §. in
aliis. vers. si vero, ut lite non contest. Tira-
quell. de retract. convent. §. 1. gloss. 2. n. 44.
Caltrenf. consil. 142. Videtur dicendum,
in princ. vers. nam aliquid. lib. 2. decis. Pe-
dem. 83. num. 13. Menoch. consil. 68. n. 10. &
consil. 121. n. 64. & consil. 364. n. 24. & con-
sil. 443. num. 5. & consil. 447. n. 2. Surd. de
aliment. tit. 5. q. 3. n. 9. & 10. & decis. 57.
n. 9. & consil. 354. n. 18. Bertazol. de clau-
sulis instrum. claus. 15. gloss. 2. n. 21. Cardin.
Tusch. pract. concl. tom. 6. lit. P. concl. 299.
per totam. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. §. 5.
proem. n. 3. Cald. Pereira de extinct. em-
phyt. q. 1. n. 8. & de renovat. emphyt. q. 10.
n. 1. D. Barbol. in l. cum Pretor. in princ.
n. 45. ff. de judic. Rot. decis. 617. n. 2. apud
Farin. part. 1. recent. & dec. 475. n. 1. part. 2.
recent. Vincent. Carot. sing. 385. ubi am-
pliat procedere in statutis, etiam per ar-
gumentum à contrario sensu ad juris
communis correctionem. Modern. de
supplicat. ad Sanctiss. p. 1. c. 10. n. 38.

IV.

PERMISSUM post tempus, ante illud
censetur prohibitum, l. promissor. 21. ff. de
constitut. pecun. Tiraquell. de retractu con-
vent. §. 1. gloss. 2. n. 48. l. 38. §. 3. de leg. 3.
Franck. ad ff. quib. mod. pign. solv. n. 102.

V.

Non omnia, quæ nobis licent, aliis permittere
possumus. Ita in proprio fundo thesaurum inda-
gare possumus, aliis tamen id heutigam permit-
tere. Perez. C. de thes. n. 4.

VI.

PERMISSUM censetur omne id, per
quod